

HE 87/2012 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle vuoden 2013 tuloveroasteikkolaiksi sekä laiksi tuloverolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esitys sisältää ehdotuksen vuoden 2013 valtionverotuksessa sovellettavaksi progressiiviseksi ansiotulon tuloveroasteikoksi. Assteikkoon ehdotetaan lisättäväksi uusi ylin tuloiluokka 100 000 euroa ylittävälle tuloille. Eläketulon verotusta kiristettäisiin 45 000 euroa ylittävältä osalta.

Tuloverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työtulovähennyksen enimmäismäärää ja kertymäprosenttia sekä perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin. Kotitalousvähennys myönnettäisiin myös ulkomaisen yrityksen myymien palvelujen osalta,

kun palvelu tarjotaan toisessa Euroopan talousalueen valtiossa.

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2013 alusta, ja niitä sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa. Kotitalousvähennystä koskevaa muutosta sovellettaisiin verovelvollisen eduksi kuitenkin jo verovuodesta 2007.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Nykytila.....	3
1.1 Ansiotulojen verotus.....	3
Ansiotulojen veroasteikko	3
Perusvähennys	3
Työtulovähennys	3
Eläketulon verotus	4
1.2 Kotitalousvähennys	4
2 Ehdotetut muutokset	4
2.1 Ansiotulojen verotus.....	5
Vuoden 2013 ansiotulon tuloveroasteikko	5
Perusvähennys	5
Työtulovähennys	5
Eläketulon lisävero	5
2.2 Kotitalousvähennys	6
3 Esityksen vaikutukset.....	6
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	6
Ansiotulojen verotus.....	6
Kotitalousvähennys	10
3.2 Hallinnolliset vaikutukset.....	10
3.3 Tulonjakovaikutukset	10
4 Asian valmistelu.....	10
5 Riippuvuus muista esityksistä	10
6 Voimaantulo.....	10
LAKIEHDOTUKSET	11
Vuoden 2013 tuloveroasteikkolaki.....	11
Laki tuloverolain muuttamisesta	12
LIITE	14
RINNAKKAISTEKSTI.....	14
Laki tuloverolain muuttamisesta	14

PERUSTELUT

1 Nykytila

Hallituksen veropolitiikan perustavoitteena on hyvinvointipalveluiden rahoitus samalla, kun hallitus tavoittelee valtiontalouden tasapainoa. Tavoitteena on valtion velkasuhteen kääntäminen laskuun vaalikauden loppuun mennessä. Julkisen talouden heikko lähtötilanne - hidas talouskasvu, euroalueen talousongelmat sekä väestön ikääntyminen - asettavat haasteita talouspolitiikalle. Vuonna 2013 toteutetaan mittavia veropoliittisia sopeutustoimia, jotka ovat välttämättömiä julkisen talouden tasapainottamiseksi ja kestävyysvajeen pienentämiseksi. Samanaikaisesti toteutetaan myös veroratkaisuja, joilla edistetään verotuksen oikeudenmukaisuutta sekä tuetaan talouskasvua ja innovatiivisuutta.

1.1 Ansiotulojen verotus

Ansiotulojen veroasteikko

Tuloverolain (1535/1992) 124 §:n 4 momentin mukaan kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikosta säädetään erikseen. Eriytetyssä tuloverojärjestelmässä progressiivinen tuloveroasteikko koskee luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien saamaa ansiotuloa. Veronalaista ansiotuloa on muun ohessa työsuhteen perusteella saatu palkka ja siihen rinnastuva tulo, eläke sekä tällaisen tulon sijaan saatu etuus tai korvaus. Ansiotulojen veroperusteita on tarkistettu viime vuosina siten, että työn verotus ei ole kiristynyt ansiotason nousun seurauksena.

Perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennyksestä säädetään tuloverolain 106 §:ssä. Säännöksen mukaan verovelvollisen luonnollisen henkilön tulosta vähennetään 2 850 euroa, jos hänen puhdas ansiotulonsa ei muiden vähennysten tekemisen jälkeen ole mainittua määrää suurempi. Jos puhtaan ansiotulon määrä muiden vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pie-

nennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Koska perusvähennys myönnetään muiden tulosta tehtävien vähennysten tekemisen jälkeen, vähennys kohdistuu päivärahatalon-, palkkatulon- ja eläketulonsaajalla eri tulo-tasolle mainituista tuloista tehtävien erilais-ten vähennysten vuoksi. Perusvähennys tulee täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatu- lo saavalla 2 850 euron vuosituloilla, palk- katuloa saavalla noin 5 200 euron vuositu- loilla ja eläketuloa saavalla noin 10 400 eu- ron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuu päivärahatalonsaajalla noin 17 100 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 22 400 euron vuosituloille ja eläketulonsaa- jalla noin 19 500 euron vuosituloille asti.

Työtulovähennys

Työtulovähennyksestä säädetään tulovero- lain 125 §:ssä. Työtulovähennys tehdään en- sisijaisesti ansiotulosta valtiolle suoritetta- vasta tuloverosta. Siltä osin kuin ansiotulosta valtiolle suoritettava tulovero ei riitä vähen- nyksen tekemiseen, vähennys tehdään kun- nallisverosta, sairausvakuutuksen sairaanhoi- tomaksusta ja kirkollisverosta näiden verojen suhteessa. Vähennys lasketaan verovelvollis- en veronalaisten palkkatulojen, muusta toi- selle suoritetusta työstä, tehtävästä tai palve- luksesta saatujen ansiotulojen, ansiotulona pidettävien käyttökorvausten, ansiotulona ve- rotettavan osingon, jaettavan yritystulon an- siotulo-osuuden sekä yhtymän osakkaan elinkeinotoiminnan tai maatalouden ansiotu- lo-osuuden perusteella. Koska työtulovähen- nys kohdistuu palkkatuloon ja muuhun aktii- vituloon, vähennyksen kasvattaminen keven- tää työn verotusta.

Työtulovähennys on 7,1 prosenttia vähen- nykseen oikeuttavien tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäis- määrä on kuitenkin 945 euroa. Vähennyksen määrä pienenee 1,1 prosentilla puhtaan an- siotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vä- hennys tehdään ennen muita verosta tehtäviä vähennyksiä. Kun puhdas ansiotulo ylittää

noin 119 400 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnetä.

Eläketulon verotus

Eläketulo on verovapaata noin 10 000 euron vuosituloille saakka. Seuraavassa kuviossa eläketulon veroastetta on verrattu 53 vuotta täyttäneen palkansaajan veroasteeseen siten, että vertailussa on käytetty keskimääräistä kunnallisveroprosenttia ja huomioitu 53 vuotta täyttäneen palkansaajan palkansajamaksut. Vertailu osoittaa, että eläketulon veroaste on palkkatulon veroastetta alempi noin 16 600 euron vuosituloille saakka, tulovälillä noin 16 800—26 200 eläketulojen veroaste on suunnilleen palkkatulon veroasteen tasolla tai hieman sitä korkeampi ja noin 26 400 euron vuosituloilta alkaen jälleen palkkatulon veroastetta alempi. Eläketulon ja työtulon veroasteen ero johtuu eläketulosta ja työtulosta tehtävistä erilaisista vähennyksistä sekä työtulon perusteella maksettavista palkansaajamaksuista.

1.2 Kotitalousvähennys

Verovelvollinen saa vähentää tuloverolain 127 a §:n perusteella kotitalousvähennyksenä verosta osan käyttämässään asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa tehdystä työstä maksamistaan määristä. Vähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- tai hoitotyö sekä asunnon tai vapaa-ajan asunnon kunnossapito- tai perusparannustyö. Vähennys on enintään 2 000 euroa vuodessa, ja se myönnetään vain siltä osin kuin 127 b §:ssä tarkoitettu vähennettävä osa kustannuksista ylittää 100 euroa.

Työkorvauksen perusteella tehtävän kotitalousvähennyksen yhtenä edellytyksenä on se, että maksun saaja on merkitty ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:n mukaisesti ennakkoperintärekisteriin. Pääsäännön mukaisesti ennakkoperintärekisteriin merkitään verovelvollisen hakemuksesta Suomessa yleisesti verovelvollinen elinkeinonharjoittaja. Ennakkoperintälain 25 §:n 3 momentin mukaan rajoitetusti verovelvollinen voidaan kuitenkin merkitä ennakkoperintärekisteriin silloin, kun hänellä on Suomessa kiinteä toimipaikka tai hänen kotipaikkansa on valtiossa, jonka

kanssa Suomella on kaksinkertaisen verotuksen välttämistä koskeva sopimus. Jos elinkeinonharjoittaja ei tarjoa palveluita Suomessa vaan palvelut tarjotaan kokonaan Suomen ulkopuolella toisessa Euroopan talousalueella sijaitsevassa valtiossa, palvelun tarjoaja ei merkitä hakemuksesta ennakkoperintärekisteriin.

Tuloverolain 127 b § ja ennakkoperintälain 25 § voivat joissain yksitvistapauksissa olla ongelmallisia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä SEUT, 45 artiklassa ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 28 artiklassa määrätyn työntekijöiden vapaan liikkuvuuden ja SEUT 18 artiklassa määrätyn henkilöiden vapaan liikkuvuuden näkökulmasta. Euroopan yhteisöjen komission yksiköt ovat vastaanottaneet kantelun, joka koskee toiseen Euroopan talousalueeseen kuuluvaan valtioon sijoittautuneille yrityksille ja itsenäisille ammatinharjoittajille asetettua vaatimusta kuulua Suomen ennakkoperintärekisteriin, jotta niiden tekemästä työstä voitaisiin myöntää kotitalousvähennys.

2 Ehdotetut muutokset

Hallitus on sopinut 4 päivänä huhtikuuta 2012 valtiontalouden kehystystä vuosille 2013—2016. Kehyspäätöksen mukaan tavoitteeksi asetetaan valtiontalouden tasapainottaminen mahdollisimman nopeassa aikataulussa. Tavoitteisiin pääsemiseksi hallitusohjelmassa sovittiin valtion tuloihin ja menoihin kohdistuvista sopeutustoimista. Verotuksen kantavia periaatteita on oikeudenmukaisuus sekä talouskasvun ja työllisyyden tukeminen, jolloin erityisesti vaikeana taloudellisena aikana on perusteltua kohdistaa suurempi rasitus niille, joiden veronmaksukyky on korkealla tasolla.

Kevään kehyspäätöksen mukaan ansiotuloerotuksen inflaatio- ja ansiotasotarkistuksista luovutaan vuosina 2013 ja 2014, valtion tuloveroasteikkoon lisätään määräaikainen uusi ylin tuloluokka vuosille 2013—2015 sekä otetaan käyttöön eläketulon lisävero. Lisäksi pienituloisten verotusta kevennetään kasvattamalla työtulovähennystä ja kunnallisverotuksen perusvähennystä.

2.1 Ansiotulojen verotus

Vuoden 2013 ansiotulon tuloveroasteikko

Valtion tulojen lisäämiseksi hallitus on päättänyt luopua hallitusohjelmassa mainituista inflaation ja ansiotason nousun verotusta kiristävän vaikutuksen kompensatioista vuosina 2013 ja 2014. Tämän johdosta ehdotetaan, että *vuoden 2013 valtionverotuksessa sovellettava progressiivinen ansiotulon tuloveroasteikko* vastaa näiltä osin vuoden 2012 asteikkoa.

Kehyspäätöksen mukaisesti esitetään, että vuoden 2013 tuloveroasteikkoon sisältyisi uusi tuloluokka 100 000 euroa ylittävälle tuloille. Vero alarajan kohdalla olisi 18 718,75 euroa ja vero alarajan ylittävästä tulon osasta olisi 31,75 prosenttia. Vuonna 2012 sovellettavaan asteikkoon verrattuna tässä uudessa tuloluokassa verotus kiristyisi 2 prosenttiyksikköä. Yli 100 000 euroa ansaitsevia palkansaajia arvioidaan olevan noin 50 000.

Perusvähennys

Tuloverolain 106 §:ssä säädettyä kunnallisverotuksen perusvähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 2 850 eurosta 2 880 euroon. Perusvähennys tulisi täysimääräisenä myönnettäväksi päivärahatuloa saavalla 2 880 euron vuosituloilla, palkkatuloa saavalla noin 5 500 euron vuosituloilla ja eläketuloa saavalla noin 10 700 euron vuosituloilla. Perusvähennyksen vaikutus ulottuisi päivärahatulon saajalla noin 17 300 euron vuosituloille, palkkatulonsaajalla noin 22 700 euron vuosituloille ja eläketulonsaajalle noin 19 900 euron vuosituloille.

Työtulovähennys

Tuloverolain 125 §:ssä säädettyä työtulovähennyksen enimmäismäärää korotettaisiin 945 eurosta 970 euroon ja vähennyksen kertymäprosenttia korotettaisiin 7,1 prosentista 7,3 prosenttiin. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,1 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Kun puhdas ansiotulo on noin 122 000 euroa, työtulovähennystä ei enää myönnettäisi.

Eläketulon lisävero

Esityksessä ehdotetaan, että suurta eläketuloa saavien verovelvollisten verotusta kiristettäisiin siten, että luonnollisen henkilön olisi suoritettava eläketulostaan valtiolle *eläketulon lisäveroa* 6 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksellä ylittää 45 000 euroa. Eläketulon lisävero maksettaisiin valtionverotuksessa sovellettavan progressiivisen tuloveroasteikon perusteella määrätyn tuloveron lisäksi. Lisäveron ensisijaisena tarkoituksena on kerätä verotuloja niiltä, joiden veronmaksukyky on korkealla tasolla. Tarkoituksena on myös kaventaa eläketulon ja palkkatulon veroasteiden nykyistä eroa. Veroasteiden eron kaventamisella pyritään parantamaan ikääntyneiden kannustimia työelämässä jatkamiseen.

Eläketulon verotus olisi muutoksen jälkeen 53 vuotta täyttäneen palkansaajan palkkatulon verotusta kevyempää jo noin 20 500 euron tulotasosta lähtien ja veroaste saavuttaisi 53-vuotiaan palkansaajan keskimääräisen palkkatulon veroasteen noin 95 000 euron vuosituloilla, kun vertailussa otetaan huomioon vuoden 2013 yleisradiovero ja palkansaajamaksut. Tämän tulotason jälkeen eläketulon veroaste olisi hieman palkkatulon veroastetta korkeampi.

Tulorajan asettaminen 45 000 euroon varmistaa sen, että ehdotettu lisävero tulisi kohdennetuksi selvästi suuriin eläketuloihin ja eläketulon lisäveroa maksettaisiin vasta tulotasolla, jolla myös alle 53-vuotiaan palkansaajan veroaste on eläketulon veroastetta korkeampi. Keskimääräinen eläketulo vuonna 2011 oli noin 17 000 euroa. Eläketulon lisäveroa maksavia verovelvollisia arvioidaan olevan noin 45 000 eli noin 3,5 prosenttia eläkkeen saajista.

Tuloverolain 124 §:ssä säädetään veron määräytymisestä. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että se sisältäisi eläketulon lisäveroa koskevat säännökset. Pykälän mukaan luonnollisen henkilön olisi suoritettava eläketulostaan valtiolle eläketulon lisäveroa silloin, kun eläketulo vähennettynä valtionverotuksen eläketulovähennyksellä on suurempi kuin 45 000 euroa. Lisäveron määrä olisi 6 prosenttia. Eläketulo on itsessään ansiotuloa, joten eläketulon lisäveroon sovellettaisiin, mitä ansiotulosta valtiol-

le suoritettavasta tuloverosta säädetään. Säännöksessä tarkoitettu eläketulo vastaisi tuloverolain 100 §:ssä tarkoitettua eläketuloa, ja tuloverolain 17 §:n 1 momentin nojalla eläketulon lisävero määrättäisiin laissa säädettyjen edellytysten täytyessä kuolinvuodelta kuolinpesälle.

Nykyinen 4 momentti siirtyisi 5 momentiksi.

2.2 Kotitalousvähennys

Euroopan komissio on kiinnittänyt huomiota siihen, että voimassa olevat säännökset rajoittavat SEUT 45 artiklassa ja Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 28 artiklassa määrättyä työntekijöiden vapaata liikkuvuutta ja SEUT 18 artiklassa määrättyä henkilöiden vapaata liikkuvuutta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi *tuloverolain 127 b §:ää* siten, että kotitalousvähennys myönnettäisiin myös niissä tilanteissa, joissa palvelu tarjotaan toisessa Euroopan talousalueen kuuluvassa valtiossa, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä. Verovelvollisen tulisi näin ollen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole olennaisia verotukseen liittyviä maksu- ja ilmoituslaiminlyöntejä. Verovelvollinen voisi antaa tällaisen selvityksen kyseisen valtion veroviranomaisen antamalla todistuksella. Samalla todistuksella verovelvollinen voisi osoittaa että työkorvauksen saaja on merkitty kyseisessä valtiossa ennakoperintärekisteriä vastaavaan rekisteriin. Toisessa valtiossa olevaa rekisteriä voitaisiin pitää Suomen ennakoperintärekisteriä vastaavana rekisterinä, jos kyseiseen rekisteriin merkitsemisen ja sieltä poistamisen edellytykset olisivat pääosin samat kuin Suomessa. Muilta osin vähennyksen edellytykset säilyisivät ennallaan.

Muutos ehdotetaan tehtäväksi takautuvasti siten, että verovelvollinen olisi oikeutettu kotitalousvähennykseen työstä, joka on tehty vuonna 2007 tai sen jälkeen. Verovelvollisella olisi mahdollisuus hakea muutosta jo toimitettuun verotukseen tavanomaisten muutoksenhakusäännösten puitteissa, eli viiden vuoden kuluessa verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta. Lain soveltaminen kohdistuisi näin ollen verovuosiin, joilta on mahdollista tehdä verotusmenettelystä anne-

tun lain (1558/1995) mukainen oikaisuvaatimus. Verotuksen muuttaminen olisi mahdollista, vaikka asia olisi jo ratkaistu ennen tämän lain voimaantuloa voimassa olleen lain mukaisesti lainvoimaisella päätöksellä. Koska muutos voisi kohdistua vain verovelvollisen vaatimuksesta ja tämän eduksi, ei säännöksen takautuva soveltaminen olisi ongelmallinen perustuslain näkökulmasta.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ansiotulojen verotus

Esitykseen sisältyy sekä verotuottoja lisääviä että niitä vähentäviä muutosesityksiä. Yhteensä esityksessä ehdotettujen muutosten arvioidaan lisäävän verotuloja noin 15 miljoonalla eurolla. Valtion verotulojen arvioidaan lisääntyvän noin 47 miljoonalla eurolla. Lisäys muodostuu ansiotuloverosta. Kuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 29 miljoonalla eurolla. Seurakuntien verotulojen arvioidaan vähenevän noin 1,5 miljoonalla eurolla ja sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksun tuoton arvioidaan vähenevän noin 1,5 miljoonalla eurolla.

Uuden ylimmän tuloluokan lisäämisen valtion tuloveroasteikkoon arvioidaan lisäävän valtiolle ansiotulosta maksettavan tuloveron tuottoa noin 30 miljoonalla eurolla.

Eläketulon lisäveron arvioidaan lisäävän valtion ansiotuloveron tuottoa noin 50 miljoonalla eurolla. Esitys kiristäisi noin 44 000 eläketuloa saavan verovelvollisen verotusta. Jos eläketulon määrä on eläketulovähennyksen vähentämisen jälkeen 50 000 euroa, olisi lisäveron määrä 300 euroa. Koko tulon osalta verotus kiristyisi 0,6 prosenttiyksikköä.

Työtulovähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 55 miljoonalla eurolla, josta valtion osuus on 33 miljoonaa euroa, kuntien 20 miljoonaa euroa, seurakuntien 1 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus 1 miljoonaa euroa.

Perusvähennyksen korotuksen arvioidaan vähentävän verotuottoja noin 10 miljoonalla eurolla, josta kuntien osuus on 9 miljoonaa euroa, seurakuntien 0,5 miljoonaa euroa ja Kansaneläkelaitoksen osuus noin 0,5 miljoonaa euroa.

naa euroa. Perusvähennyksen korottaminen keventäisi pienituloisten verotusta vajaalla 8 eurolla vuodessa. Verotus kevenisi palkkatulon saajilla suunnilleen tulovälillä 5 400—22 400, päivärahatulon saajilla suunnilleen tulovälillä 3 000—17 200 ja eläketulon saajilla suunnilleen tulovälillä 10 400—19 600.

Seuraavaan taulukkoon 1 on koottu tuloveroperusteisiin tässä esityksessä valtion progressiiviseen tuloveroasteikkoon, työtulovähennykseen ja perusvähennykseen tehtyjen muutosehdotusten yhteisvaikutukset eri tulotasoilla olevien, alle 53-vuotiaiden palkan-

saajien veroasteisiin. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu ja päivärahamaksu sekä työntekijän työeläkevakuutusmaksu ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksu. Taulukon luvuissa ei ole otettu huomioon vuonna 2013 voimaan tulevaa yleisradioveroa. Laskelmassa on käytetty vuoden 2012 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä palkansaajamaksuja.

Taulukko 1. Palkkatulon veroaste, %

Palkkatulo vuodessa, €	Vuoden 2012 perusteet	Vuoden 2013 perusteet	Veroasteen muutos	Veron muutos vuodessa, €
10 000	8,29	8,06	-0,23	-23
15 000	12,89	12,67	-0,22	-33
20 000	18,12	17,96	-0,16	-33
30 000	25,07	24,98	-0,09	-25
40 000	30,06	30,00	-0,06	-25
50 000	33,69	33,64	-0,05	-25
60 000	36,27	36,23	-0,04	-25
70 000	38,12	38,08	-0,04	-25
80 000	39,89	39,86	-0,03	-25
90 000	41,78	41,75	-0,03	-25
100 000	43,23	43,21	-0,02	-25
110 000	44,38	44,40	0,02	18
120 000	45,34	45,51	0,17	210

Vastaavasti taulukossa 2 on esitetty eläketulon lisäveron, valtion progressiivisen tulo-veroasteikon ja perusvähennyksen muutosesitysten yhteisvaikutukset eläketulon saajille eri tulotasoilla. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero ja eläke-

läisen sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu. Taulukon luvuissa ei ole otettu huomioon vuonna 2013 vuomaan tulevaa yleisradioveroa. Laskelmassa on käytetty vuoden 2012 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä sairaanhoitomaksua.

Taulukko 2. Eläketulon veroaste, %

Eläketulo vuodessa, €	Vuoden 2012 perusteet	Vuoden 2013 perusteet	Veroasteen muutos	Veron muutos vuodessa, €
10 000	0,00	0,00	0,00	0
15 000	12,66	12,60	-0,06	-8
20 000	19,59	19,59	0,00	0
30 000	25,22	25,22	0,00	0
40 000	30,46	30,46	0,00	0
50 000	33,08	33,68	0,60	300
60 000	34,82	36,32	1,50	900
70 000	36,07	38,21	2,14	1 500
80 000	38,00	40,63	2,63	2 100
90 000	39,53	42,53	3,00	2 700
100 000	40,76	44,06	3,30	3 300
110 000	41,76	45,49	3,73	4 100
120 000	42,60	46,68	4,08	4 900

Taulukossa 3 on verrattu palkka- ja eläketulon veroasetta ja veron määrää eri tulotasoilla. Taulukon luvuissa on mukana valtion tulovero, keskimääräinen kunnallisvero, keskimääräinen kirkollisvero, sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu sekä palkansaajan päivärahamaksu, työeläkevakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu. Taulukon luvuis-

sa on otettu huomioon vuonna 2013 voimaan tuleva yleisradiovero. Laskelmassa on käytetty vuoden 2012 ja 2013 keskimääräisiä kunnallis- ja kirkollisveroprosentteja sekä yli 53-vuotta täyttäneen palkansaajan työeläkevakuutusmaksua sekä sairaanhoitomaksua ja otettu huomioon arvio kansaneläkkeen täydestä määrästä vuonna 2013.

Taulukko 3. Palkka- ja eläketulon veroasteiden ja veron vertailu vuosina 2012—2013

Tulo, vuodessa, €	Veroaste 2012, %		Veroaste 2013, %		Palkka- ja eläketulon veroasteiden ero, %-yks.		Palkka- ja eläketulon veron määrän ero vuodessa, €	
	Palkkatulo	Eläketulo	Palkkatulo	Eläketulo	2012	2013	2012	2013
10 000	9,3	0,0	9,9	0,7	9,3	9,2	929	919
15 000	13,9	12,7	14,5	12,5	1,2	2,1	184	308
20 000	19,0	19,6	19,7	19,8	-0,6	-0,1	-112	-15
30 000	25,9	25,2	26,5	25,0	0,7	1,4	199	432
40 000	30,9	30,5	31,4	30,6	0,4	0,7	167	289
50 000	34,5	33,1	34,9	34,0	1,4	0,8	691	420
60 000	37,0	34,8	37,4	36,6	2,2	0,8	1 331	472
70 000	38,9	36,1	39,2	38,5	2,8	0,8	1 971	523
80 000	40,6	38,0	40,9	40,9	2,6	0,0	2 037	-13
90 000	42,4	39,5	42,7	42,8	2,9	0,0	2 612	-28
100 000	43,9	40,8	44,2	44,3	3,1	-0,1	3 127	-104
110 000	45,0	41,8	45,3	45,7	3,3	-0,4	3 603	-409
120 000	46,0	42,6	46,4	46,9	3,4	-0,5	4 074	-540

Kotitalousvähennys

Kotitalousvähennyksen laajentamisen vaikutus valtion verotuottoihin arvioidaan vähäiseksi ja kuntien verotuottoihin valtion verotuottovaikutuksia vähäisemmiksi.

3.2 Hallinnolliset vaikutukset

Esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä hallinnollisia vaikutuksia.

3.3 Tulonjakovaikutukset

Tuloverotuksen veroperusteisiin ehdotetuilla muutoksilla on vaikutuksia kotitalouksien ja henkilöiden välisiin tuloeroihin. Tulonjakovaikutustarkastelussa on huomioitu kaikki tässä esityksessä ehdotetut veroperustemuutokset.

Ehdotettujen muutosten vaikutukset tulonjakoon esitetään tuloeroja kuvaavan indikaattorin, Gini-kertoimen, avulla. Gini-kerroin voi saada arvon 0 ja 100 välillä. Mitä korkeamman arvon kerroin saa, sitä suuremmat tuloerot ovat. Laskettujen vaikutusten mukaan tässä esityksessä ehdotetut veroperustemuutokset kaventavat tuloeroja. Vaikka yksittäisten muutosten tulonjakovaikutukset ovat pieniä, veroperustemuutokset alentavat yhteenlaskettuna Gini-kertoimen arvoa 0,06 yksiköllä. Euromääräisesti vaikutukset ovat kuitenkin suhteellisen pieniä. Alimmissa ja keskituloisissa tuloluokissa käytettävissä olevat tulot kasvavat keskimäärin alle 10 euroa vuodessa, ja ylimmissä tuloluokissa käytettävissä olevat tulot pienenevät keskimäärin alle sata. Koska ansiotason nousua vastaavaa tar-

kistusta ei viime vuosien tapaan ehdoteta tehtäväksi veroperusteisiin, tuloerot kaventuvat lisäksi 0,04 yksikköä, jolloin tulonjakoa kuvaava Gini-kerroin pienenee yhteensä 0,1 yksiköllä.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esitystä on käsitelty kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnissa.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2013 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

6 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan vuoden 2013 alusta.

Tuloverolain muutoksia sovellettaisiin ensimmäisen kerran vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa. Lain 127 b §:n muutosta sovellettaisiin kuitenkin kotitalousvähennykseen oikeuttavaan työhön, joka on tehty vuonna 2007 tai sen jälkeen. Verovelvollisella olisi mahdollisuus hakea muutosta jo toimitettuun verotukseen tavanomaisten muutoksenhakusäännösten mukaan, eli viiden vuoden kuluessa verotuksen päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

*Lakiehdotukset***1.****Vuoden 2013 tuloveroasteikkolaki**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §	Verotettava ansiotulo, euroa	Vero alarajan kohdalla, euroa	Vero alarajan ylittävästä tulon osasta, %
Vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa määrätään tuloverolain (1535/1992) perusteella valtiolle ansiotulosta suoritettava tulovero progressiivisen tuloveroasteikon mukaan seuraavasti:	16 100—23 900	8,00	6,50
	23 900—39 100	515,00	17,50
	39 100—70 300	3 175,00	21,50
	70 300—100 000	9 883,00	29,75
	100 000—	18 718,75	31,75

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

2.

Laki**tuloverolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 106 §, 124 §:n 1 ja 4 momentti, 125 §:n 2 momentti ja 127 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 106 §, 125 §:n 2 momentti ja 127 b § laissa 1515/2011, ja lisätään 124 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 533/1998 ja 1515/2011, siitä lailla 533/1998 kumotun 5 momentin tilalle uusi 5 momentti seuraavasti:

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 880 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

Veron määräytyminen

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava valtiolle tuloveroa verotettavasta ansiotulostaan progressiivisen tuloveroasteikon perusteella ja verotettavasta pääomatulostaan tuloveroprosentin mukaan. Luonnollisen henkilön on eläketulostaan suoritettava valtiolle lisäksi eläketulon lisäveroa siten kuin 4 momentissa säädetään. Muun verovelvollisen on suoritettava tuloveroa verotettavasta tulostaan tuloveroprosentin mukaan.

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 6 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen määrällä ylittää 45 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

Kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikoista säädetään erikseen.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 7,3 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 970 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,1 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitettulle ennakoperintärekestäriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia; vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousaluee-

seen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja lainlyöntöjä;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitettulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa. Lain 127 b §:ää sovelletaan kuitenkin työhön, joka on tehty vuonna 2007 tai sen jälkeen.

Helsingissä 17 päivänä syyskuuta 2012

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Osastopäällikkö, ylijhtaja *Lasse Arvela*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

tuloverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tuloverolain (1535/1992) 106 §, 124 §:n 1 ja 4 momentti, 125 §:n 2 momentti ja 127 b §,

sellaisina kuin niistä ovat 106 §, 125 §:n 2 momentti ja 127 b § laissa 1515/2011, ja
lisätään 124 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 533/1998 ja 1515/2011, siitä lailla 533/1998 kumotun 5 momentin tilalle uusi 5 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

106 §

106 §

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Kunnallisverotuksen perusvähennys

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 850 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

Jos verovelvollisen luonnollisen henkilön puhdas ansiotulo edellä mainittujen vähennysten jälkeen ei ole 2 880 euron määrää suurempi, on siitä vähennettävä tämän tulon määrä. Jos puhtaan ansiotulon määrä mainittujen vähennysten jälkeen ylittää täyden perusvähennyksen määrän, vähennystä pienennetään 20 prosentilla yli menevän tulon määrästä.

124 §

124 §

Veron määräytyminen

Veron määräytyminen

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava valtiolle tuloveroa verotettavasta ansiotulostaan progressiivisen tuloveroasteikon perusteella ja verotettavasta pääomatulostaan tuloveroprosentin mukaan. Muun verovelvollisen on suoritettava tuloveroa verotettavasta tulostaan tuloveroprosentin mukaan.

Luonnollisen henkilön ja kuolinpesän on suoritettava valtiolle tuloveroa verotettavasta ansiotulostaan progressiivisen tuloveroasteikon perusteella ja verotettavasta pääomatulostaan tuloveroprosentin mukaan. *Luonnollisen henkilön on eläketulostaan suoritettava valtiolle lisäksi eläketulon lisäveroa siten kuin 4 momentissa säädetään.* Muun verovelvollisen on suoritettava tuloveroa verotettavasta tulostaan tuloveroprosentin mukaan.

Luonnollisen henkilön on suoritettava eläketulon lisäveroa 6 prosenttia siltä osin kuin eläketulo vähennettynä eläketulovähennyksen

Kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikoista säädetään erikseen.

määrällä ylittää 45 000 euroa. Eläketulon lisäveroon sovelletaan, mitä ansiotulosta valtiolle suoritettavasta tuloverosta tässä tai muussa laissa säädetään.

Kultakin vuodelta toimitettavassa ansiotulon verotuksessa sovellettavasta veroasteikoista säädetään erikseen.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 7,1 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 945 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,1 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

125 §

Työtulovähennys

Vähennys on 7,3 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen tulojen 2 500 euroa ylittävältä osalta. Vähennyksen enimmäismäärä on kuitenkin 970 euroa. Verovelvollisen puhtaan ansiotulon ylittäessä 33 000 euroa vähennyksen määrä pienenee 1,1 prosentilla puhtaan ansiotulon 33 000 euroa ylittävältä osalta. Vähennys tehdään ennen muita tuloverosta tehtäviä vähennyksiä.

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitetulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveron alaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia;

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitetulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia.

127 b §

Kotitalousvähennyksen peruste

Verovelvollinen saa vähentää:

1) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksamansa työnantajan sosiaaliturvamaksun, pakollisen työeläkemaksun, tapaturmavakuutusmaksun, työttömyysvakuutusmaksun ja ryhmähenkivakuutusmaksun sekä lisäksi 15 prosenttia maksamastaan palkasta;

2) kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä ennakkoperintälain (1118/1996) 25 §:ssä tarkoitetulle ennakkoperintärekisteriin merkitylle tuloveronalaista toimintaa harjoittavalle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia; *vastaava vähennys voidaan tehdä myös toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tehdystä työstä maksetusta työkorvauksesta, jos verovelvollinen osoittaa, ettei suorituksen saajalla ole ennakkoperintälain 26 §:ssä tarkoitettuja laiminlyöntejä;*

3) tavanomaisesta kotitalous-, hoiva- ja hoitotyöstä tämän lain 22 §:ssä tarkoitetulle yleishyödylliselle yhteisölle maksetusta työkorvauksesta 45 prosenttia.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .*

*Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran
vuodelta 2013 toimitettavassa verotuksessa.
Lain 127 b §:ää sovelletaan kuitenkin työ-
hön, joka on tehty vuonna 2007 tai sen jäl-
keen.*
